

GODIŠNJI VEBINAR 2021

PRIHVATANJE KLIJENATA I AML PROCEDURE

Branislav Manojlović

26. novembar 2021. godina

PRIHVATANJE KLIJENTA I AML PROCEDURE

S A D R Ž A J

- Ključne procedure prilikom zaključivanja ugovora;
- AML procedure;
- Procedure nezavisnosti;
- Zaključenje ugovora.

PROCEDURE ZAKLJUČENJA UGOVORA O VRŠENJU REVIZIJE

PROCEDURE AML

PREGOVARANJE

PROCEDURE
NEZAVISNOSTI

ZAKLJUČENJE
UVOGORA

PROCEDURE SPREČAVANJE PRANJA NOVCA – AML PROCEDURE

ZAKON

O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

("Sl. glasnik RS", br. 113/2017, 91/2019 i 153/2020)

ZAKON

O OGRANIČAVANJU RASPOLAGANJA IMOVINOM U CILJU SPREČAVANJA TERORIZMA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE

("Sl. glasnik RS", br. 29/2015, 113/2017 i 41/2018)

AML PROCEDURE PRILIKOM ZAKLJUČENJA UGOVORA

ČLAN 4. ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA, OBVEZNICI SU:

- 1) banke;
- 2) ovlašćeni menjači i privredni subjekti koji menjačke poslove obavljaju na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njihova delatnost;
- 3) društva za upravljanje investicionim fondovima;
- 4) društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima;
- 5) davaoci finansijskog lizinga;
- 6) društva za osiguranje (obavljanje životnih osiguranja);
- 7) brokersko-dilerska društva;
- 8) priređivači posebnih igara na sreću u igračnicama i priređivači igara na sreću preko sredstava elektronske komunikacije;
- 9) društvo za reviziju i samostalni revizor; - NADZOR KOMISIJA ZA HOV !!!**
- 10) institucije elektronskog novca;
- 11) platne institucije;
- 12) posrednici u prometu i zakupu nepokretnosti;
- 13) faktoring društva;
- 14) preduzetnici i pravna lica koja se bave pružanjem računovodstvenih usluga; - NADZOR UPRAVA ZA SPN !!!**
- 15) poreski savetnici;
- 16) javni poštanski operator sa sedištem u Republici Srbiji i lica koja se bave poštanskim saobraćajem;
- 17) pružaoci usluga povezanih s digitalnom imovinom
- 18) advokati (kada pružaju određene vrste usluge na primer sa imovinom)
- 19) javni beležnici kada sačinjavaju ili potvrđuju (solemnizuju) određene isprave.

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Сектор	Степен претњи
Некретнине	Висок
Игре на срећу	Висок
Банке	Висок
Мењачи	Средње висок
Казина	Средње висок
Рачуновође	Средње висок
Адвокати	Средњи
Платне институције	Средњи
Тржиште капитала	Средње нисак
Ревизори	Средње нисак
Лизинг	Средње нисак
Нотари	Нисак
Факторинг	Нисак
Осигуравајућа друштва	Нисак

PROCEDURE SPREČAVANJE PRANJA NOVCA – AML PROCEDURE

ZAKON

O RAČUNOVODSTVU

("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon)

Član 19 Oduzimanje dozvole i brisanje iz registra

Pravnom licu, odnosno preduzetniku rešenjem **se oduzima dozvola za pružanje računovodstvenih usluga**, ako:

- 1) prestane da ispunjava uslove za izdavanje dozvole iz člana 18. ovog zakona;
- 2) je dozvola iz člana 18. ovog zakona izdata na osnovu neistinitih podataka;
- 3) donese odluku o prestanku obavljanja ove delatnosti ili prestane da postoji kao pravno lice, odnosno preduzetnik u skladu sa zakonom;
- 4) **postupa suprotno propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma - na obrazloženi predlog organa nadležnog za sprovođenje propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma.**

Rešenje iz stava 1. ovog člana donosi Komora.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno. Protiv rešenja može se pokrenuti upravni spor.

U postupku odlučivanja primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, osim ukoliko ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Komora je dužna da po službenoj dužnosti, bez odlaganja dostavi Agenciji primerak rešenja o oduzimanju dozvole iz stava 2. ovog člana, radi brisanja iz Registra.

AML PROCEDURE PRILIKOM ZAKLJUČENJA UGOVORA

ČLAN 7. Radnje i mere poznavanja i praćenja stranke

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, obveznik je dužan da:

- 1) utvrdi identitet stranke;
- 2) proveri identitet stranke na osnovu dokumenata, podataka ili informacija pribavljenih iz pouzdanih i verodostojnih izvora ili putem sredstava elektronske identifikacije u skladu sa zakonom;
- 3) utvrdi identitet stvarnog vlasnika stranke i proveri njegov identitet u slučajevima propisanim ovim zakonom;
- 4) pribavi i proceni informaciju o svrsi i nameni poslovnog odnosa ili transakcije i druge podatke u skladu sa ovim zakonom;
- 5) pribavi i proceni verodostojnost informacija o poreklu imovine koja je ili će biti predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije, u skladu sa procenom rizika;
- 6) redovno prati poslovanje i proverava usklađenost aktivnosti stranke sa prirodom poslovnog odnosa i uobičajenim obimom i vrstom poslovanja stranke.

Obveznik je dužan **da odbije ponudu za uspostavljanje poslovnog odnosa**, kao i izvršenje transakcije ako ne može da izvrši radnje i mere iz stava 1. tač. 1)-5) ovog člana, a ako je poslovni odnos već uspostavljen dužan je da ga raskine, osim u slučaju kada je račun blokiran na osnovu postupka nadležnog državnog organa u skladu sa zakonom.

U slučajevima iz stava 2. ovog člana obveznik je dužan da sačini službenu belešku u pismenoj formi, kao i da razmotri da li postoje osnovi sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i da postupi u skladu sa odredbama člana 47. ovog zakona. Službenu belešku obveznik čuva u skladu sa zakonom.

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Član 20. Utvrđivanje i provera identiteta pravnog lica

Obveznik utvrđuje i proverava identitet stranke koja je pravno lice pribavljanjem **podataka iz člana 99. stav 1. tačka 1) ovog zakona**. “...*poslovno ime i pravnu formu, adresu, sedište, MB i PIB ....*“

Podaci iz stava 1. ovog člana pribavljaju se **uvidom u original ili overenu kopiju dokumentacije iz registra koji vodi nadležni organ države sedišta stranke**, čiju kopiju obveznik čuva u skladu sa zakonom.

Dokumentacija iz stava 2. ovog člana **ne sme biti starija od tri meseca** od dana izdavanja.

Obveznik može podatke iz stava 1. ovog člana pribaviti neposrednim uvidom u registar koji vodi nadležni organ države sedišta ili drugi zvanični javni registar, u kom slučaju je dužan da obezbedi kopiju izvoda iz tog registra koju čuva u skladu sa zakonom.

Kopijom dokumentacije iz st. 2. i 4. ovog člana smatra se i digitalizovani dokument iz st. 2. i 4. ovog člana. Na kopiji dokumenta u papirnom obliku **upisuju se datum, vreme i lično ime lica koje je izvršilo uvid u taj dokument**. Kopija dokumenta u elektronskom obliku sadrži kvalifikovani elektronski pečat, odnosno kvalifikovani elektronski potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis, sa pridruženim vremenskim žigom. Kopije iz ovog stava obveznik čuva u papirnom ili elektronskom obliku u skladu sa zakonom.

Ako nije moguće pribaviti sve podatke iz zvaničnog javnog registra, odnosno registra koji vodi nadležni organ države sedišta, **obveznik je dužan da podatke koji nedostaju pribavi iz originalnog dokumenta ili overene kopije dokumenta ili druge poslovne dokumentacije koju dostavlja stranka. Ako pojedine podatke koji nedostaju, iz objektivnih razloga nije moguće utvrditi na propisani način, obveznik je dužan da te podatke utvrdi na osnovu pismene izjave stranke.**

Ako obveznik posumnja u istinitost pribavljenih podataka ili verodostojnost predstavljene dokumentacije, dužan je da o tome pribavi pismenu izjavu stranke.

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Član 3. Pojam „Stvarni vlasnik“

10) stvarni vlasnik stranke je **fizičko lice** koje posredno ili neposredno ima u svojini ili kontroliše stranku; stranka iz ove tačke uključuje i fizičko lice;

11) **stvarni vlasnik privrednog društva**, odnosno drugog pravnog lica jeste:

(1) fizičko lice, koje je posredno ili neposredno imalac **25% ili više** poslovnog udela, akcija, prava glasa ili drugih prava, na osnovu kojih učestvuje u upravljanju pravnim licem, odnosno učestvuje u kapitalu pravnog lica sa 25% ili više udela, odnosno fizičko lice koje posredno ili neposredno ima preovlađujući uticaj na vođenje poslova i donošenje odluka;

(2) fizičko lice, koje privrednom društvu posredno obezbedi ili obezbeđuje sredstva i po tom osnovu ima pravo da bitno utiče na donošenje odluka organa upravljanja privrednim društvom prilikom odlučivanja o finansiranju i poslovanju;

12) stvarni vlasnik trasta je osnivač, poverenik, zaštitnik, korisnik ako je određen, kao i lice koje ima dominantan položaj u upravljanju trustom; odredba ove tačke se analogno primenjuje na stvarnog vlasnika drugog lica stranog prava;

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Član 25. Utvrđivanje stvarnog vlasnika pravnog lica i lica stranog prava

Obveznik je dužan da utvrdi identitet stvarnog vlasnika stranke koja je pravno lice ili lice stranog prava u skladu sa članom 3. stav 1. tač. 11) i 12) ovog zakona i **pribavi podatke iz člana 99. stav 1. tačka 13) ovog zakona.**

„13) ime, prezime, datum i mesto rođenja i prebivalište ili boravište stvarnog vlasnika stranke;“

Obveznik je dužan da podatke iz stava 1. ovog člana pribavi uvidom u original ili overenu kopiju dokumentacije iz registra koji vodi nadležni organ države sedišta stranke, koja ne sme biti starija od **šest meseci** od dana izdavanja, čiju kopiju čuva u skladu sa zakonom. Podaci se mogu pribaviti i neposrednim uvidom u zvanični javni registar u skladu sa odredbama člana 20. st. 4. i 7. ovog zakona u kom slučaju je obveznik dužan da obezbedi kopiju izvoda iz tog registra koju čuva u skladu sa zakonom. Kopijom dokumentacije iz ovog stava smatra se i digitalizovani dokument iz ovog stava. **Na kopiji dokumenta u papirnom obliku upisuju se datum, vreme i lično ime lica koje je izvršilo uvid u taj dokument.** Kopija dokumenta u elektronskom obliku sadrži kvalifikovani elektronski pečat, odnosno kvalifikovani elektronski potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis, sa pridruženim vremenskim žigom. Kopije iz ovog stava obveznik čuva u papirnom ili elektronskom obliku u skladu sa zakonom.

Ako iz zvaničnog javnog registra, odnosno registra koji vodi nadležni organ države sedišta, nije moguće pribaviti sve podatke o stvarnom vlasniku stranke, obveznik je dužan da podatke koji nedostaju pribavi iz originalnog dokumenta ili overene kopije dokumenta ili druge poslovne dokumentacije, koju mu dostavlja zastupnik, prokurista ili punomoćnik stranke.

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Član 25. Utvrđivanje stvarnog vlasnika pravnog lica i lica stranog prava

Podatke koje iz objektivnih razloga nije moguće pribaviti na način utvrđen u ovom članu, obveznik može pribaviti i **uvidom u komercijalne ili druge dostupne baze i izvore podataka ili iz pismene izjave zastupnika, prokuriste ili punomoćnika i stvarnog vlasnika stranke**. U postupku utvrđivanja identiteta stvarnog vlasnika, obveznik **može da pribavi kopiju ličnog dokumenta stvarnog vlasnika stranke**, odnosno očitani izvod tog dokumenta.

Ako obveznik, nakon preduzimanja svih radnji propisanih ovim članom **nije u mogućnosti da utvrdi stvarnog vlasnika, dužan je da utvrdi identitet jednog ili više fizičkih lica koja obavljaju funkciju najvišeg rukovodstva u stranci**. Obveznik je dužan da dokumentuje radnje i mere preduzete na osnovu ovog člana.

Obveznik je dužan da preduzme razumne mere da proveri identitet stvarnog vlasnika stranke, tako **da u svakom trenutku zna vlasničku i upravljačku strukturu stranke i da zna ko su stvarni vlasnici stranke**.

Ako podatke o stvarnom vlasniku stranke pribavlja iz evidencije koja je uspostavljena na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje centralna evidencija stvarnih vlasnika, **obveznik se ne oslobađa obaveze preduzimanja radnji i mera za utvrđivanje stvarnog vlasnika iz ovog zakona koje je dužan da sprovede na osnovu procene rizika stranke**.

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Identifikacija stranke

Izvod iz javnog registra na primer APR
(poslovno ime, pravna forma, adresa, sedište, MB i PIB)

Identifikacija zakonskog zastupnika i stvarnog vlasnika
(ime, prezime, datum i mesto rođenja i prebivalište ili boravište)

Provera da li je neko od zakonskih zastupnika ili stvarnih
vlasnika funkcioner (Pretraživač Agencije za sprečavanje
korupcije, Free Pep Check i sl.)

Pretraga o imovini i prihodima funkcionera (Pretraživač
Agencije za sprečavanje korupcije)

Pretraga označenih lica
(Pretraživač Uprava za sprečavanje pranja novca)

PROCEDURE AML – SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Dokumentacija koja će uobičajeno biti potrebna u postupku identifikacije klijenta:

1. **Organigram** (vlasnička struktura);
2. **Izvod iz registra nadležnog organa za pravna lica iz inostranstva**, koji nije stariji od 6 meseci (ako nije dostupno iz javnih registara);
3. **Osnivački akt ili poslovni dokument kojim se može potvrditi vlasnička struktura** (za pravna lica koja se ne registruju u APR-u i sličnim javnim registrima);
4. **Izjavu o stvarnim vlasnicima** – koja su fizička lica stvarni vlasnici i da li su funkcioneri;
5. **Izjavu o zakonskim zastupnicima** – koja su fizička lica zakonski zastupnici i da li su funkcioneri;
6. **Kopije/Izvodi iz ličnog dokumenta** za zakonske zastupnike;
7. **Kopije/Izvodi ličnog dokumenta** za stvarne vlasnike;
8. **Izjavu o razlozima složene vlasničke strukture** (za pravna lica koja imaju složenu vlasničku strukturu).

PROCEDURE NEZAVISNOSTI

IZJAVA O POVEZANIM LICIMA

Podaci o povezanim licima (pun naziv)	Sedište povezanog lica (država)	Matični broj (JMBG)	Status povezanog lica (matično, zavisno, pridruženo, ostalo povezano lice i sl.)	Osnov povezanosti (osnivač, učešće u kapitalu (i % učešća), učešće u organima upravljanja, isti vlasnik pravno ili fizičko lice, blizak član porodice i sl.)	RSM pruža povezanom licu usluge (navesti koju uslugu od sledećih: revizije, knjigovodstva, poreza, ostalo)
---------------------------------------	---------------------------------	---------------------	--	--	--

PROCEDURE NEZAVISNOSTI

IAS 24 Obelodanjivanja povezanih strana

Povezana strana je lice ili entitet koji su povezani sa entitetom koji sačinjava finansijske izveštaje.

Lice ili uži član porodice tog lica je povezan sa izveštajnim entitetom ako to lice:

- ima kontrolu ili zajedničku kontrolu nad izveštajnim entitetom;
- ima značajan uticaj nad izveštajnim entitetom ili
- je član ključnog rukovodećeg osoblja izveštajnog entiteta ili matičnog entiteta izveštajnog entiteta.

Entitet je povezan sa izveštajnim entitetom ako je bilo koji od sledećih uslova ispunjen:

- entitet i izveštajni entitet su članovi iste grupe (što znači da je svaki matični entitet, zavisni entitet i zavisni entitet koji ima isti matični entitet, povezan sa svima ostalima);
- entitet je pridružen entitet ili je zajednički poduhvat sa drugim entitetom (ili je pridruženi entitet ili zajednički poduhvat člana grupe u kojoj je drugi entitet član grupe);
- oba entiteta su u zajedničkom poduhvatu sa istom trećom stranom;
- entitet je u zajedničkom poduhvatu sa trećom stranom a drugi entitet je pridruženi entitet treće strane;
- plan primanja nakon prestanka zaposlenja je zaseban entitet koji posluje u korist zaposlenih ili izveštajnog entiteta ili entiteta koji je povezan sa izveštajnim entitetom (ako je sam izveštajni entitet takav plan, onda su poslodavci sponzori plana takođe povezane strane izveštajnog entiteta);
- entitet je pod kontrolom ili pod zajedničkom kontrolom lica ili užeg člana porodice tog lica koje je povezano sa izveštajnim entitetom;
- lice ili uži član porodice koje ima kontrolu ili zajedničku kontrolu nad izveštajnim entitetom ima značajan uticaj na entitet ili je član ključnog rukovodstva entiteta (ili matičnog entiteta takvog entiteta).

Bliski članovi porodice nekog lica su oni članovi porodice za koje se može očekivati da utiču ili da budu pod uticajem, tog lica u poslovima sa entitetom i uključuju:

- decu ili bračnog druga tog lica ili kućnog partnera,
- decu bračnog druga tog lica ili kućnog partnera i
- izdržavana lica od strane tog lica ili bračnog druga tog lica ili kućnog partnera.

PROCEDURE NEZAVISNOSTI

ZAKON O REVIZIJI ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019)

Zabrana za društvo za reviziju - Član 45

Društvo za reviziju **ne može da obavlja reviziju kod subjekta revizije:**

- 1) u kojem ima udele ili akcije, ili udele i akcije u povezanom pravnom licu sa subjektom revizije;
  - 2) koje je vlasnik udela ili akcija društva za reviziju;
  - 3) ako je društvo za reviziju, odnosno bilo koja organizaciona jedinica u mreži kojoj pripada, odnosno povezano lice sa društvom za reviziju pružalo pravnom licu u godini za koju se obavlja revizija, kao i u godini u kojoj se obavlja revizija sledeće usluge:
    - (1) pripremu i vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja,
    - (2) procenu vrednosti kapitala, imovine i/ili obaveza koja će biti reflektovana u finansijskim izveštajima, odnosno u kojima postoji očigledan sukob interesa,
    - (3) zastupanje u sudskim postupcima u vezi sa poreskim predmetima,
    - (4) obračun poreza i podnošenje poreskih prijava za fizička lica rukovodioce u sektoru finansija u privrednom društvu,
    - (5) savete u vezi sa računovodstvenim knjiženjem poreskih obaveza,
    - (6) dizajniranje sistema interne revizije i interne kontrole kao i njihovo sprovođenje,
    - (7) dizajniranje i primenu informacionih sistema u računovodstvenoj oblasti,
    - (8) aktuarske usluge,
    - (9) druge usluge koje bi, u konkretnim okolnostima, mogle da ugroze nezavisnost licenciranog ovlašćenog revizora ili društva za reviziju i/ili da utiču na vrednovanje pozicija u finansijskim izveštajima;
  - 4) ako je povezano sa pravnom licem na drugi način, tako da takva povezanost može da utiče na nezavisnost i nepristrasnost obavljanja revizije.
- Zabrana obavljanja usluga iz stava 1. ovog člana se odnosi i na društva za reviziju koja obavljaju reviziju konsolidovanih godišnjih finansijskih izveštaja kod subjekta revizije.

PROCEDURE NEZAVISNOSTI

Potvrda o nezavisnosti društva za reviziju RSM Serbia d.o.o., Beograd

U vezi sa angažovanjem RSM Serbia d.o.o., Beograd (u daljem tekstu: Društvo za reviziju) na reviziji finansijskih izveštaja **Naziv klijenta a.d./d.o.o., Mesto** (u daljem tekstu: Klijent) koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje, izdajemo Potvrdu o nezavisnosti u skladu sa odredbama Zakona o reviziji i Zakona o tržištu kapitala kojom potvrđujemo da:

- (1) Društvo za reviziju nije akcionar, ulagač sredstava niti osnivač Klijenta;
- (2) Klijent nije akcionar, udeličar niti osnivač Društva za reviziju;
- (3) Društvo za reviziju nije povezano sa Klijentom na bilo koji drugi način;
- (4) Društvo za reviziju nije pružalo usluge Klijentu iz člana 45. stav 1. tačka 3) Zakona o reviziji za 2021. godinu;
- (5) Licencirani ovlašćeni revizor nije vlasnik kapitala Klijenta;
- (6) Licencirani ovlašćeni revizor nije direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora, prokurist i punomoćnik Klijenta;
- (7) direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora ili prokurist Klijenta nije krvni srodnik u pravoj liniji, krvni srodnik u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva niti supružnik Licenciranog ovlašćenog revizora;
- (8) nisu nastupile bilo koje druge okolnosti koje mogu da utiču na nezavisnost Licenciranog ovlašćenog revizora i Društva za reviziju.

ZAKLJUČENJE UGOVORA

DA LI ZAKLJUČITI UGOVOR NA
VIŠE GODINA, DA NE MORAM SVE
OVO SVAKE GODINE ?

Hvala na pažnji
